

# FEMEEA ÎNDARATNICA

Comedie în 5 acte de W. SHAKESPEARE

Tradusă în versuri și refăcută pentru teatru  
de HARALAMB G. LECCA

## ACTUL V

*Acasă la Lucentio*

## SCENA I

*Petruchio, Vittorio, Gremio, Hortensio, Lucentio, Tranio, Streinul  
Biondello, Grumio*  
(Citiți-va figuranți).

**Vittorio** (inchinând)

Traiască-ne copiii!

**Hortensio**

De bine să le fie.

**Streinul**

Ce nuntă fericită!

**Tranio** (aparte)

Și fără gălăgie.

**Vittorio**

Mai adă vin, Biondello.

**Gremio**

Așa n'țeleg și eu.

(Biondello aduce vin)

Da vin! (Inchinând) Noroc! Și toate cu spor.

**Vittorio**

Dea Dumnezeu !

Dar unde e Bianca ?

**Gremio** (uitindu-se împrejur)

Că bine zici.

**Lucentio**

Așa e.

**Petruchio**

S'a dus cu Caterina alături în odaie.

**Tranio**

Hortensio, îmi pare că și nevasta ta  
E-acolo.

**Hortensio**

Nu știu bine.

(Se aude bătind afară la ușa scării)

**Străinul**

St!... Bate cine-va!...

Ați auzit?...

**Vittorio**

Nu Unde ?

?

**Străinul**

La scară.

(Se duce la fereastră) Cine bate ?

(Bătăile continuă).

Nu mai tot da de geaba c'am auzit. (Bătăile urmează) Măi, frate,  
Ii spui și nu 'nțelege!... Ei! Nu mai ciocăni!  
Ce vrei? Pe cine cauți?

**Vincentio** (din culise)

Lucentio e-aci?

**Străinul**

E-aici, dar nu e voe să intri.

**Vincentio**

Cum, nu-i voe?

Viu să-i aduc parale. Mi-a scris c'are nevoe.

**Străinul**

Păstrează-ți-i în pungă! Atît cît voiu trăi  
 Ii voiu purta de grijă. Deci, nu te osteni,  
 Și bună seara!

(Pleacă de la fereastră) Lumea așa e întotdeauna:  
 Cu gîndul că te ajută te supără într'una.

**Vincentio** (de afară)

Ei, domnule!

**Străinul**

Ce?

**Vincentio**

Spune-i că tată-său e-aici,  
 In Padua, și cere să-l vadă.

(Cei-l-alți se scoală de la masă, curioși)

**Străinul**

Cum? Ce zici?

E fiul d-tale?

**Vincentio**

Da, fiul meu.

**Străinul**

Ascultă:

Sau ai greșit adresa, sau cauți vorbă multă,

Băiatul are numai un tată, și acel *un*

Sînt eu.

**Vincentio**

Te 'nșeli!

**Străinul**

Fii sigur că nu.

**Vincentio** (supărat)

Ești cam nebun!

**Străinul**

Vezi să nu fac pe urmă și eu pe supăratul!

**Vincentio**

M'ameninși? Hm! Fiind-că venii să-mi văd băeatul,  
Și vreau să-mi apăr dreptul de tată? Apoi stăi,  
Bătrîn fără rușine, îți dau eu năbădăi.

(Se aude ciad în ușă)

Sparg ușa și tot intru! Am să te 'nvăț eu minte!...

(Dă mereu)

**Biondello** (către Tranio)

Ce-i de făcut, stăpîne?

**Tranio** (incet)

Dă fuga înainte

Și nu-l lăsa 'năuntru!

**Biondello** (tot incet)

Cum?

**Străinul** (la fereastră)

Ușa a căzut!

A și intrat!...

**Tranio** (cătră Biondello)

Dă fuga! Dă fuga!...

(Biondello dă fuga spre ușă să easă și se întâlnește cu Vincentio).

## SCENA II

*Aceiași, Vincentio***Biondello**

Sînt pierdut !

**Vincentio**

Biondello !.., Vino 'ncoace să-ți dau o părueală,  
 Cum ți se cade, slugă ce pe stăpîn înșeală.  
 Mă mai cunoști? Ia spune !

**Biondello**

Eu, domnule? Acum

Vă văd înțîia oară, și n'am onoarea...

**Vincentio**

Cum ?

Nu mă cunoști? (aparte) Imi pare c'aici ce-va s'ascunde.  
 (Cătră Biondello)

N'am fost în totdeauna stăpînul tău?... Răspunde !

**Biondello** (arătînd pe străin)

Stăpînu-i la fereastră.

**Vincentio** (furios)

Te-ai învoit cu ei ?

Ei na! atunci!... (Îl bate)

**Biondello**

Ertare! Sîriți!...

**Vincentio** (lăsîndu-l)

Auzi mișei !

Să-și bată joc de oameni! V'arăt eu !

**Tranio**

Mă rog, cine

Ești dumneata de intri în casele străine ?

Cu ce drept bați o slugă a mea, și pentru ce ?

**Vincentio** (fixându-l)

De ce?... (recunoscindu-l) Ah!... Doamne! Doamne!... Il re-  
[cunosc!... El e!

Și s'a 'mbrăcat în haine cu dungi de fir pe ele,  
Cu panglici de tot felul, cu guler de dantele...  
Da' bine vă înai merge! În vreme ce eu strâng  
Ș'agonisesc avere pen' un copil nătîng, —  
El umblă, în unire, c'o slugă mincinoasă  
Ca să mă sărăcească... Ce-i drept! Foarte frumoasă  
Purtare!

**Tranio** (cătră cei-l-alți)

Aiurează, ca ori-ce om sărit!

**Vittorio**

Intr'adevăr, și mie îmi pare cam smintit.

**Tranio** (cătră Vincentio)

Nu crezi c'ar fi mai bine să eși să-ți vezi de cale?  
Ce-i dacă port dantele? E treaba dumitale?  
Sînt fiu de sînge nobil, și tată meu nu vrea  
Să poarte haine rupte un fiu de rasa mea.

**Vincentio**

Zici tată-tău că-i nobil? De unde? După cine?  
E negustor de pînză, și-atîta tot!

**Tranio**

Prea bine!

Să zicem c'ai dreptate. Dar n'ar fi mai frumos  
S'o iei cu binișorul? De ce ești furios?  
Și, mai întîi de toate, știi cum mă cheamă?

**Vincentio**

Drace!

Cum s'ar putea să nu știu cu cine am a face,  
Cînd ești la mine 'n curte de cinci-spre-zece ani!...

**Tranio**

Și cum îmi zice mie? . . . Calic? Sgîrcit? Ori bani?

**Vincentio**

Cum?... Tranio îți zice. Creși că nu bag de seamă  
Ce vreți?

**Străinul**

Ți-am spus odată că-i fiul meu, și-l cheamă  
Lucentio!...

**Vincentio**

O! Doamne! Atunci l-a omorât!

Mi l-a ucis, tîlharul! (Repezindu-se la el) Am să te strîng de gît!  
(Il sgudue)

Ce mi-ai făcut băeatul? Ce l-ai făcut?... Răspunde!...

L-ai aruncat? Cînd?... Spune!... În care parte?... Unde?...  
(Il sgudue mereu)

**Tranio**

Săriși de puneși mîna!... Săriși că nu mai pot!...

(Sar și-l scapă)

Și duceși-l încolo c'a 'nebunit de tot!

(Intră Bianca, Caterina, Emilia)

## SCENA III

*Aceiași, Caterina, Bianca, Emilia, Lucentio*

**Bianca**

Ce sgomot e?

**Caterina**

Ce-i asta?

**Lucentio** (ingenunchind în fața lui Vincentio)

Iți cer ertare tată.

**Vincentio** (vesel)

O! fiul meu e 'n viață!...

**Vittorio** (nedomirit)

Iar nuntă încurcată ?

**Lucentio** (cătră Vittorio)

Eu sînt adevăratul Lucentio.

**Vittorio** (arătînd pe Tranio)

Dar el ?

**Lucentio**

E servitor.

**Tranio**

S'o ștergem! (Ese pe furiș cu strănul)

**Lucentio**

Ne-am învoit ast-fel,  
Căci vream pîn' la Bianca s'ajung cu ușurință.

**Vittorio**

Ciudat !

**Lucentio**

Cînd vrea amorul ori-ce e cu puțința.  
Știam că, lîngă dînsa adus ca profesor  
Și zilnic împreună, va fi mult mai ușor  
Să-mi povestesc iubirea ; cu multă dibăcie  
Am isbutit ca lumea să ia, fără să știe,  
Pe Tranio, drept mine, — și ast-fel astăzi am  
Femea mult dorită pe care o așteptam  
Și care mi-e soție.

**Vittorio**

Să 'nșeli pe-un biet părinte !

**Vincentio**

Nu unul ; doi odată ! Dar cred că-i mai cu minte,  
Decît pentr'un nimica iar să ne supărăm,



Copiii fie-care să-i bine-cuvîntăm.

Cînd vezi în două inimi atîta 'ndrăgostire,

Ertarea părintească e drum spre fericire.

(li bine-cuvîntează, pe urmă să răspîdesc toți)

Așa! Și să fim veseli! .

(la un pahar de pe masă)

Inchin paharu'ntîi

In cinstea lor!

**Toți**

Trăească!

(Bianca se indreaptă să easă)

**Vittorio**

Bianca! Nu rămîi?

**Bianca**

Nu, tată; dar ne 'ntoarcem. Mă duc s'arăt lădița

Cu darurile mele de nuntă. (Ese cu Caterina și Emilia)

(Petruchio aduce un cățeluș)

#### SCENA IV

*Aceiași, fără Bianca, Emilia și Caterina. Tranio și Străin*

**Vittorio**

Porumbița!

**Vincenzio**

Doi trandafiri de fete!

**Gremio**

Beau în norocul lor!

**Vittorio** (cătore Petruchio care să joacă cu cinele)

Dar tu, ce faci acolo?

**Gremio**

Dreseză pe Medor.

**Vittorio**

Tot felul de comedii! Ce, altă treabă n'are?

**Hortensio**

E cel mai fără frică îmblînzitor...

**Gremio** (întrerupînd,

Dar, care,  
Văzînd că nu se poate din lup să facă miel,  
Își mîngîie necazul, dresînd un biet cățel.

**Vittorio**

Nu sîntem noi de vină. Cînd mi-a cerut-o mie,  
El n'avea ochii să vadă că face...?

**Petruchio** (lăsînd cînele)

O prostie.

**Vittorio**

N'am zis prostie.

**Petruchio**

Poate n'ai zis; dar ai gîndit.  
Și, ca să dau dovadă că eu am isbutit  
În plan, — propui un mijloc: sa-și cheme fie-care  
Soția, și acelui ce, printr'o ascultare  
Ne 'ntîrziată, voea i se va 'ndeplini,  
Și-a căruia soție supusă va veni, —  
Acela să cîștige prinsoarea.

**Lucentio**

Foarte bine.

**Hortensio**

Primesc. Treizeci de galbeni.

**Petruchio**

Treizeci?... E și rușine!  
Nu fac așa prinsoare nici chiar pe calul meu.

Auzi treizeci de galbeni nevasta mea! Când eu  
Mi-aș pune 'n joc averea... da, d-lor, mi-aș pune-o,  
Atât mă știu de sigur.

**Gremio**

Ia lasă, nene! Spune-o

La alții, dar nu nouă.

**Hortensio**

Ori poate-i fi glumind?

**Petruchio**

Vă prindeți pe trei sute?

**Lucentio**

Mă prind.

**Hortensio**

Și eu mă prind.

**Vittorio** (lui Petruchio)

Fugi c'o să pierzi.

**Petruchio**

Ce-ți pasă!

**Lucentio**

Intâi mi-e rîndul mie.

**Vittorio**

Petruchio, n'ai minte? Faci o copilărie.

**Petruchio**

Imi trebuie trei sute de galbeni, și-am găsit  
Prilej să-ı iau de geaba.

**Vittorio** (a parte)

Tot cum îl știu: smintit.

**Lucentio**

Incepem ?

**Petruchio**

Da.

**Lucentio**

Biondello ! (Vine Biondello) Treci dincolo și spune.  
Stăpînă-tei, să vie. (Biondello ese) (ironic) Paralele sînt bune  
In ori-ce împrejurare, dar mai ales acum.

**Petruchio**

Ce-o să mai rîdem !

(Biondello vine înapoi)

**Lucentio**

Ce e ?

**Biondello**

Nu vrea să vie.

**Lucentio**

Cum ?

**Biondello**

I-am spus că ești aicea și c'ai trimes s'o cheme  
Și mi-a răspuns «n'am vreme» !

**Petruchio** (in bătae de joc)

Ei, vezi că n'are vreme ?

Vai ! ce nenorocire ! Ce soartă ! ce blestem !

**Hortensio**

A mea, ori-ce i-aș spune, m'ascultă.

**Gremio**

Să vedem.

**Hortensio** (lui Biondello)

Du-te 'napoi și spune-i nevستی-meі, să vie  
Căci o doresc. Haid! du-te!... (Biondello ese)

**Petruchio** (in ris)

Ah! dulce melodie!

Căci o doresc și 'n suflet cuprins sînt de flori...  
Să știi că vine 'ndată de frică să nu mori.

**Hortensio**

Mai teamă mi-ar fi mie să nu pați vre-o rușine,  
Cum au pățit-o și-alții.

**Petruchio** [arătînd pe Hortensio]

De pildă...

[Intră Biondello]

**Hortensio**

Ce-a zis? Vine?

**Biondello**

Nu poate-acum să vie, și-a zis că, dacă ești  
Pornit pe glume proaste, să 'nveți cum să glumești.

**Petruchio** (in ris)

V'ați prăpădit! Nu merge! Intîia n'are vreme  
Și-a doua să mînie, fiind-c'ai zis s'o cheme.  
Ce nenoroc! Sărmanii! Nici eu n'aș fi crezut  
Să pierdeți bani, ilusii, și tot, — într'un minut.

**Lucentio**

Nu bate-așa din palme, că-ți vine acum rîndul.

**Hortensio** (cu răutate)

Și mult aș da să fie așa precum mi-e gîndul.

**Petruchio**

Atît doar că cîștigul n'ar fi al nimănuі.

Ei Grumio! Vine (Grumio) Ascultă : Stăpână-tei să-i spui  
Că fără multă vorbă, îi poruncesc să vie  
Numaidecît la mine. (Ese Grumio)

**Vittorio**

Îi poruncește !...

**Lucentio** (lui Hortensio)

Ție

Ce-ți vine a crede?

**Hortensio**

Nu știu; dar tare m'aș mira

S'o văd...

**Vittorio**

Eu, din potrivă, grozav m'aș bucura.

**Petruchio**

Atunci ai să te bucuri, căci uite-o, vine.

**Vittorio**

Ea e!

**Hortensio**

Vezi, frate!

**Lucentio**

Caterina!

**Petruchio**

Ei, domnilor, așa e-

Că n'am făcut de geaba prinsoarea ?...

SCENA V

*Aceiași, Caterina*

**Caterina** (blindă)

M'ai chemat?

**Petruchio**

Da, draga mea. Ce face Bianca?

**Caterina**

Le-am lăsat

Alături pe amîndouă.

**Petruchio**

Dute 'napoi îndată

Și spune-le să vie ; iar dacă ele cată

Să ți-se 'mpotrivescă, înhață-le de gît

Și să le aduci încoace acum, numaidecît.

(Ese Caterina)

## SCENA VI

*Aceiași fără Caterina*

**Vittorio**

Văzuși minunăție !

**Lucentio**

Pe cine să nu-l mire !

**Hortensio**

Nu-mi vine să-mi cred ochii !

**Gremio**

Ciudată îmblînzire,

Și-aș vrea să-i văd sfîrșitul.

**Petruchio**

Sfîrșitul ti va fi

O viață liniștită, plăcerea de-a trăi

Și fericirea casei.

**Vittorio**

Ai cîștigat prinsoarea,

Și eu cîștig credința că tot însurătoarea

E leacul vrăjmășii dintr'o femeie rea,  
 Când e isteț bărbatul și știe cum s'o ia.  
 Mi-ai îmblînzit copila, în schimb, cu bucurie,  
 Nu-ți dau numai trei sute de galbeni, ci o mie.

### Petruchio

Fiind-că te văd darnic, vreau să mă folosesc  
 De marea-ți dărnicie și să vă dovedesc, — [a parte lui Vittorio]  
 Imi mai adaogi zestrea? — ce blîndă e cu mine  
 De la un rînd de vreme.

(Caterina intră urmată de Bianca și Emilia)

Uitați-vă cum vine

Ca un viteaz rășboinic ce 'ntors din bătălii  
 Tîrăște 'n urmă-i prada atîtor vitejii.

[Cătră Caterina]

De ce ți-ai pus cerceii? Nu ți-am mai spus o dată  
 Că nu-mi plac? Te rog, scoate-i! [Caterina vrea să-i scoată]  
 [Ori lasă-i deocamdată.

### Emilia [incet cătră Caterina]

Găsesc că ești prea bună de faci pe voea lui  
 [Tare] Eu n'aș putea să sufăr porunca nimănu.

### Bianca

Le place să glumească. Cer chiar ce nu se poate  
 Și vor pentru nimicuri să li-se 'nchine toate.

### Lucentio

Așa crezi? Dar trei sute de galbeni, sînt nimic?

### Bianca

Ce vrei să zici?

### Emilia

Trei sute de galbeni?

### Lucentio

Vreau să zic  
 Că eu cînd te chemasem eram în toată mîntea :



Că nu-ți știi datoria ; că neștiind 'naintea  
Chemării, că vei face aceea ce-ai făcut, —  
M'am prins pe-acei trei sute de galbeni, și-am perdut !

**Bianca**

Eu nu stric.

**Emilia**

Cin' te pune să ai atât de mare

Incredere ?

**Gremio** (lui Lucentio)

Nevasta e punct de întrebare,  
Și pe-așa soi de puncte să nu prea pui temei.

**Petruchio**

Așa, drăguță ; vin'o să te sărut. Iubirea  
E-acum cu noi, și 'n umbră-i ne-așteaptă fericirea.

**Vittorio** (a parte)

Ah ! Slavă ție Doamne, că l-ai îndrăgostit.

**Gremio** (a parte)

Nebun-nebun, dar uite că tot a isbutit.

**Petruchio**

De obicei femeea 'naintea nuntei pare  
Un înger, — și pe urmă îți face zile-amare  
La mine, cum se vede a fost cu totu' alt-fel :  
M'am însurat c'un diavol, și acum e mielușel.